

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący)
SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)
SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie **P. B.**

skazanego z art. 209 § 1a k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 25 czerwca 2026 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej

z dnia 8 grudnia 2025 r., sygn. akt III K 841/25,

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umarza postępowanie karne w sprawie oskarżonego,**
- 2. obciąża Skarb Państwa kosztami procesu.**

Eugeniusz Wildowicz

Andrzej Tomczyk

Włodzimierz Wróbel

UZASADNIENIE

P. B. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej z dnia 8 grudnia 2025 r., sygn. akt III K 841/25, na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności za to, że w okresie od czerwca 2023 r. do maja 2024 r., w B. 1., uchylał się od wykonania obowiązku alimentacyjnego na rzecz córki W. B. (określonego co do wysokości ugodą z dnia 10 stycznia 2018 r., zawartą przed Sądem Rejonowym w Bielsku-Białej, sygn. akt IV RC 794/17, który następnie został zmieniony przez podwyższenie wysokości świadczenia alimentacyjnego wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 30 stycznia 2025 r., sygn. akt IV RC 513/24), poprzez nielożenie na utrzymanie pokrzywdzonej, przy czym łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych, wskutek czego osoba uprawniona została narażona na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, tj. za czyn z art. 209 § 1a k.k.

Wyrok ten, niezaskarżony przez żadną ze stron, uprawomocnił się z dniem 22 stycznia 2026 r.

W dniu 15 maja 2026 r. Prokurator Generalny, działając na podstawie art. 521 § 1 k.p.k., wniósł kasację od tego wyroku. Zaskarżył go w całości na korzyść skazanego i zarzucił: „rażące i stanowiące bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., naruszenie przepisu prawa procesowego, to jest art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., polegające na wadliwym skazaniu P. B. wyrokiem z dnia 8 grudnia 2025 r., sygn. akt III K 841/25, za przestępstwo z art. 209 § 1a k.k., popełnione w okresie od czerwca 2023 r. do maja 2024 r. na szkodę W. B. , podczas gdy oskarżony został już prawomocnie skazany za występki z art. 209 § 1a k.k. popełniony na szkodę tej samej pokrzywdzonej w okresie od 11 października 2022 r. do 5 czerwca 2024 r., wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej z dnia 8 maja 2025 r., sygn. akt IX K. 679/24, prawomocnym z dniem 28 października 2025 r.”

Podnosząc powyższe, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co umożliwia jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Sąd Rejonowy w Bielsku - Białej skazując P. B. wyrokiem z dnia 8 grudnia 2025 r. za czyn z art. 209 § 1a k.k., popełniony na szkodę córki W. B. w okresie od czerwca 2023 r. do maja 2024 r., naruszył zasadę powagi rzeczy osądzonej, ponieważ za ten sam czyn oskarżony ten został już wcześniej skazany wyrokiem tego Sądu z dnia 8 maja 2025 r., w sprawie o sygn. akt IX K 679/24, który stał się prawomocny z dniem 28 października 2025 r.

Analiza akt spraw Sądu Rejonowego w Bielsku - Białej o sygn. akt III K 841/25 i IX K 679/24 prowadzi do wniosku, że wydane w nich wyroki dotyczą przestępstw niealimentacji popełnionych przez P. B. na szkodę tej samej małoletniej pokrzywdzonej W. B.. Pierwszy z wydanych wyroków (sygn. akt IX K 679/24) obejmuje okres od 11 października 2022 r. do 5 czerwca 2024 r. Drugi chronologicznie wyrok (sygn. akt III K 841/25) obejmuje okres od czerwca 2023 r. do maja 2024 r. Porównanie treści obu tych wyroków prowadzi do wniosku, że okres uchylania się od świadczeń alimentacyjnych, przypisany oskarżonemu na mocy kolejnego z wydanych wyroków, a zaskarżonego kasacją, w całości został już objęty skazaniem w rozpoznawanej poprzednio i prawomocnie zakończonej sprawie o sygn. akt IX K 679/24.

Przepis art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. stanowi, że nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, jeżeli postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone albo wcześniej wszczęte toczy się. W przypadku skazania za przestępstwo określone w art. 209 § 1a k.k. przeszkoda procesowa, o której mowa w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., zachodzi wówczas, gdy okresy obu przypisanych oskarżonemu czynów pokrywają się, a więc są identyczne, albo gdy okres określony w sprawie późniejszej został już w całości objęty skazaniem w sprawie rozpoznawanej poprzednio, a prawomocnie zakończonej – co miało miejsce w niniejszej sprawie.

W tej sytuacji, dwukrotne skazanie P. B. za występki niealimentacji popełniony na szkodę małoletniej W. B., skutkowało zaistnieniem bezwzględnej

przyczyny odwoławczej, określonej w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., w postaci *rei iudicatae*, co implikuje konieczność uchylenia zaskarżonego kasacją orzeczenia.

Jednocześnie, z uwagi na treść art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., konieczne jest umorzenie przedmiotowego postępowania karnego.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku, przy czym o kosztach procesu na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k.

[J.J.]

[r.g.]

Eugeniusz Wildowicz

Andrzej Tomczyk

Włodzimierz Wróbel